

Demans üzerine yapılan alışmalar

Demansla yaşayan insanlara bakım surecinin her aşamasında verilen desteği iyileştirmek için değişiklikler yapmaktayız

Yaşlı Bakım Hizmetlerinde Reform

Avustralya Hükümeti, yaşlı bakım hizmetlerinde olumlu değişiklikler yapmaktadır. Yaşlı bakım reformları olarak adlandırılan bu değişiklikler, Avustralya'daki yaşlı bakım hizmetlerinin hem bugün hem de gelecekte daha nitelikli hale gelmesini amaçlamaktadır.

Bu reformların çoğu, Royal Commission into Aged Care Quality and Safety'nin [Yaşlı Bakım Kalite ve Güvenliği Kraliyet Komisyonu] tavsiyeleri doğrultusunda düzenlenmiştir. Vizyonumuz, yaşlı bireylere ihtiyaç duydukları yer ve zamanda, en yüksek kalitede ve kişi merkezli bakım hizmeti sunmaktır.

Reformlar çerçevesinde, demansla yaşayan bireyler ve onların bakıcıları, teşhis sonrasında ihtiyaç duydukları desteğe daha kolay erişebilecek; böylece hem kendi evlerinde daha uzun süre kalabilecek hem de yüksek kaliteli, nitelikli ve demans konusunda bilinçli yaşlı bakım hizmetlerinden yararlanabileceklerdir.

Yapılan değişiklikler arasında, GP [Aile Hekimi] sevklerini desteklemek amacıyla yerel demans bakım yollarının oluşturulması; GP'ler ve yaşlı bakım çalışanları için demans eğitimi; daha fazla erken destek ve sosyal yardım hizmetlerinin sunulması; bakıcılara yönelik dinlenme ve eğitim olanaklarının artırılması; demans dostu bina tasarımı ile bakım ortamlarının iyileştirilmesi ve kısıtlama uygulamalarının en aza indirilmesi yer almaktadır.

Avustralya'da Demans

Avustralya'da 400 binden fazla kişi demansla yaşamaktadır

Demans, kadınlar için bir numaralı ölüm nedenidir

Ülke genelinde demans, kalp hastalıklarından sonra en yaygın görülen iki numaralı ölüm nedenidir

Demans nedeniyle hastaneye yatırılan bireyler, ortalama hastane kalış süresinin yaklaşık beş katı kadar uzun süre hastanede kalmaktadır

Demansla yaşayan Avustralyalıların yaklaşık üçte ikisi kadındır

Yaşlı bakım evlerinde kalan kişilerin yarısından fazlası demansla yaşamaktadır

Girişimler ve programlar

National Dementia Support Program

National Dementia Support Program [Ulusal Demans Destek Programı], demansla ya da bilişsel gerilemeyle yaşayan bireylerin, onların bakıcılarının ve destek ağlarının demansı daha iyi anlamalarına yardımcı olmayı ve onları desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda program:

- Bireyleri, ihtiyaç duydukları destek hizmetleri hakkında bilinçli kararlar almaları için güçlendirir;
- Demansla mümkün olan en uzun süre iyi bir yaşam sürdürebilmeleri ve kendi kendilerini idare edebilmeleri için uygun hizmetlerle buluşturur.

National Dementia Support Program, danışmanlık hizmetleri, eğitim ve web seminerleri, hassas topluluklara özel destek, çevrim içi bilgi kütüphanesi gibi alanlarda destek sunmaktadır.

Ayrıca, **National Dementia Helpline** [Ulusal Demans Yardım Hattı] aracılığıyla, demansla ilgili konularda ücretsiz ve gizli telefon görüşmesi veya e-posta yoluyla bilgi ve destek alınabilmektedir.

Yardım hattına **1800 100 500** numaralı telefondan (7/24, yılın 365 günü) veya helpline@dementia.org.au adresinden e-posta yoluyla ulaşılabilir.

Dementia Friendly Communities

Dementia Friendly Communities [Demans Dostu Topluluklar Programı], demans konusundaki damgalamayı azaltmayı, toplumsal farkındalığı artırmayı ve toplum genelinde demansın daha iyi anlaşılmasını ve kabulünü teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Dementia Friendly Communities [Demans Dostu Topluluklar] programı aşağıdaki temel bileşenleri içermektedir:

- Dementia Friends ve Dementia Friends Hosts [Demans Dostları ve Ev Sahipleri]: Bu kişiler, kendi topluluklarında farkındalık çalışmaları düzenleyebilmeleri için eğitim alarak güçlendirilir ve desteklenir.
- Dementia Alliances [Demans İttifakları]: Topluluklarını demans dostu hale getirmek üzere somut eylem planları geliştiren sürdürülebilir yerel halk gruplarıdır.
- Community Engagement Grants [Toplumsal Katılım Destek Fonu]: Demansla yaşayan bireylerin toplum yaşamına katılımını artırmayı amaçlayan yerel projelere destek sağlanır.
- Toplum Kuruluşları ve İşletmelere Destek: Kurumların ve işletmelerin demansla yaşayan bireyler için daha kapsayıcı hale gelmelerine yardımcı olunur; demans dostu olarak tanınmaları teşvik edilir.

Daha fazla bilgi edinmek için health.gov.au/our-work/dementia-friendly-communities internet adresini ziyaret edin.

Primary Health Networks demans destek yolları

Primary Health Networks [Temel Sağlık Ağları], yerel demans destek yolları geliştirerek, GP'lerin demansla yaşayan bireyleri ihtiyaç duydukları klinik ve yerel destek hizmetleriyle etkili bir şekilde buluşturmalarına yardımcı olmaktadır.

Demansa özel olarak geliştirilen bu yollar, sağlık uzmanlarının demansın teşhisi ve bakım sürecinin her aşamasında hastalarını daha etkin bir şekilde desteklemelerini amaçlamaktadır.

Bu destek yolları şunları içermektedir:

- Uygun durumlarda, daha kapsamlı uzman değerlendirme ve teşhis hizmetlerine yönlendirme,
- Demansla yaşayan bireyler, onların bakıcıları ve aileleri için tanı sonrası hizmetlere ve destek kaynaklarına erişim.

Ayrıca, Primary Health Networks ve Dementia Australia, demansla yaşayan bireyler, onların bakıcıları ve destek ağı için, yaşadıkları bölgelerde hangi hizmetlerin mevcut olduğunu anlamalarına yardımcı olacak çeşitli bilgilendirici kaynaklar geliştirmiştir.

Demans Verilerinin İzlenmesi

Australian Institute of Health and Welfare bünyesinde faaliyet gösteren The National Centre for Monitoring Dementia [Ulusal Demans İzleme Merkezi]:

- Avustralya'da demansın düzenli olarak izlenmesini sağlar
- Mevcut veri boşluklarını tespit ederek bunları giderir
- Demansla yaşayan Avustralyalılara özel politika ve hizmet ihtiyaçlarını raporlar.

Son dönemde, aşağıdaki konularda demansla ilgili yeni veri setleri erişime açılmıştır:

- Genç başlangıçlı demans
- Demansla yaşayan bireylerin ruh sağlığı
- Demanslı bireyler için sağlık ve yaşlı bakım sistemleri arasındaki etkileşim (arayüz) verileri.

Demans, Yaşlanma ve Yaşlı Bakımı Misyonu

Dementia, Ageing and Aged Care Mission [Demans, Yaşlanma ve Yaşlı Bakımı Misyonu], Medical Research Future Fund kapsamında yürütülen bir girişimdir. 2018-19 ile 2028-29 yılları arasında yürütülen 10 yıllık yatırım planı çerçevesinde, toplamda 185 milyon Avustralya Doları tutarında araştırma finansmanı sağlanacaktır. Bu araştırma, yaşlı Avustralyalıların sağlığını ve yaşam kalitelerini korumalarını, daha uzun süre bağımsız yaşamalarını ve gerektiğinde bakıma ulaşabilmelerini desteklemeyi amaçlamaktadır.

National Dementia Action Plan

National Dementia Action Plan 2024-2034 (Action Plan) [Ulusal Demans Eylem Planı], Avustralya Hükümeti ile eyalet ve bölge hükümetleri arasında oluşturulmuş 10 yıllık ortak bir girişimdir. Demans farkındalığını artırmayı, toplum genelinde demans riskini azaltmayı ve Avustralya genelinde demansla yaşayan insanlar, aileleri ve

bakıcıları için daha iyi koordine edilmiş hizmetler sunmayı amaçlayan 8 üst düzey eylem içermektedir.

Action Plan [Eylem Planı] kapsamındaki gelişmeler, Australian Institute of Health and Welfare tarafından geliştirilen National Dementia Action Plan göstergeleri panosu aracılığıyla izlenecek ve her yıl düzenli olarak raporlanacaktır.

Bu Action Plan'ı, Avustralya'da demansla yaşayan bireylerin yaşam kalitesini artırmak amacıyla gerçek ve kalıcı olumlu değişiklikler yapma fırsatı sunmaktadır.

Daha fazla bilgi edinmek için [health.gov.au/our-work/national-dementia-action-plan internet](http://health.gov.au/our-work/national-dementia-action-plan-internet) adresini ziyaret edin.

Demans davranış destekleri

Kişi merkezli davranış destek stratejileri, demansla yaşayan bireyler ve onlara bakım verenler için daha olumlu bakım sonuçları sağlayabilir. Ücretsiz demans davranış destek hizmetleri, demansın davranışsal ve psikolojik semptomlarının bireyin bakımını etkilediği durumlarda ailelere, bakıcılara ve sağlık ve yaşlı bakım hizmeti sağlayıcılarına uzmanlaşmış ve kişiselleştirilmiş yardım sağlar.

Demans davranış destek hizmetleri şu anda Dementia Support Australia tarafından sunulmaktadır ve yardım hattına 7/24 **1800 699 799** numaralı telefonda veya dementia.com.au internet adresinden erişilebilir.

Dementia Behaviour Management Advisory Service

Dementia Behaviour Management Advisory Service [Demans Davranış Yönetimi Danışmanlık Hizmeti], demansın hafif ila orta düzeydeki davranışsal ve psikolojik semptomlarının, bireyin bakım sürecini veya yaşam kalitesini etkilediği durumlarda destek ve rehberlik sağlamaktadır. Eğitimli danışmanlar, Avustralya genelinde (kırsal ve uzak yerler dahil) ve her ortamda (toplum, yaşlı bakımevi ve sağlık hizmetleri ortamları dahil) demansla yaşayan kişinin yaşına bakılmaksızın destek sağlamaktadırlar. Danışmanların temel görevleri şunlardır:

- Hizmet sağlayıcıları ve demans ile yaşayan kişilere bakan bireyleri desteklemek
- Hizmet sağlayıcıların ve bakıcıların, demans ile yaşayan kişinin davranış nedenlerini ve/veya tetikleyicilerini anlamalarına yardımcı olmak
- Bakım verenlere ve hizmet sağlayıcılara, bireyin işlevselliğini artıran, ağrıyı azaltan, karşılanmamış ihtiyaçlara yanıt veren ve katılımı teşvik eden stratejiler geliştirme konusunda rehberlik sağlamak.

Ağır Davranış Destek Ekipleri

Ruhsatlı yaşlı bakımevi kuruluşları, demansın ağır davranışsal ve psikolojik semptomlarıyla yaşayan kişilerin ihtiyaçlarını karşılamak için Severe Behaviour Response Teams [Ağır Davranış Destek Ekiplerinden] yardım talep edebilirler.

Severe Behaviour Response Teams, bakım sağlayıcıları ile iş birliği içinde aşağıdaki amaçlara yönelik çalışmalar yürütür:

- Davranış değişikliklerine yol açan nedenleri anlamak ve davranış destek planları için gerekli bilgileri sağlayabilen kişiye özel bakım planları geliştirmek
- Modelleme stratejileriyle bakım personelinin bilgi ve becerilerini geliştirmek
- Verilen tavsiyelerin uygulanması için sürekli rehberlik sunmak.

Uzman demans bakımı

Specialist Dementia Care Program [Uzman Demans Bakım Programı], standart yaşlı bakımevlerinde karşılanamayan destek ihtiyaçları olan çok ağır davranışsal ve psikolojik semptomlara sahip demanslı bireyleri destekler. Program, aşağıdaki durumlarda demansla yaşayan kişilere uzman bakımı verilmesine olanak sağlar:

- Kişinin fiziksel saldırganlık veya diğer ciddi davranışlarla komplike hale gelen çok ağır demans belirtileri göstermesi
- Kişinin bulunduğu bakımevi tesisinin ya da bakım verenlerin, diğer mevcut destek hizmetlerine rağmen bu davranışları yönetememesi.

Küçük grup bakımı, demansla yaşayan kişilerin demans dostu, kır evi benzeri bir ortamda bakım aldığı özel bir bakım modelidir. Bakım aşağıdakileri içerir:

- Demans konusunda eğitim almış personel tarafından sunulan, kişiselleştirilmiş ve hedef odaklı bakım
- Uzman klinik hizmetlerinden destek.

Specialist Dementia Care Program, demansla ilişkili davranışsal semptomları ortalama 12 ay içerisinde azaltmayı veya stabilize etmeyi amaçlayan bir geçiş programıdır.

Program, yaşlı bakımevi hizmeti sağlayıcılarıyla birlikte çalışarak, aşağıdaki hedeflere odaklanmayı amaçlamaktadır:

- Demansla yaşayan bireylerin ihtiyaç duyduklarında bakımevi hizmetine geçişlerini sağlamak ve gerekli olduğunda bakım ortamından çıkışlarını desteklemek
- Demans dostu, kısıtlama içermeyen bir ortamda, en iyi bakım uygulamalarını geliştirmek ve uygulamak
- Bireylerin, artık programa ihtiyaç duymadıkları noktada, önceki kadar yoğun olmayan bakım ortamlarına geçişlerini kolaylaştırmak
- Eyalet ve bölge hükümet hizmetleri ile davranışsal destek ekipleriyle koordineli çalışmak

- Çok şiddetli davranışsal ve psikolojik semptomlar yaşayan kişilerin yaşam kalitesini artırmak.

Daha fazla bilgi için health.gov.au/our-work/specialist-dementia-care-program-sdcp internet adresini ziyaret edin.

Hospital to Aged Care Dementia Support Program

Hospital to Aged Care Dementia Support Program [Hastaneden Yaşlı Bakımına Demans Destek Programı], demansla yaşayan yaşlı bireylerin hastaneden yaşlı bakım tesislerine veya yaşlı bakım desteği aldıkları evlerine geçişlerini desteklemekte yardımcı olur. Program, hastane ve yaşlı bakımı personeline, yaşlı birey ve ailesine veya bakıcılarına aşağıdaki süreçlerde destek sağlar:

- Hastanede kaldıkları süre boyunca
- Hastaneden taburcu olurken geçiş sürecinde
- Taburculuk sonrası yaşlı bakım destekli bir ortama geçtikten sonraki ilk 3 ay boyunca.

Dementia Support Australia, bu programı Avustralya Hükümeti adına, ülke genelindeki her eyalet ve bölgede olmak üzere 11 farklı merkezde yürütmektedir. Programa katılan hastanelerdeki görevli sağlık personeli, durumları uygun hastaları programa yönlendirme yetkisine sahiptir. Daha fazla bilgi edinmek için health.gov.au/our-work/hacdsp internet adresini ziyaret edin.

Demans Konusunda Eğitim

Dementia Training Australia, yaşlı bakım ve sağlık sektöründe çalışanlara demans bakımı konusunda bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla, aşağıdakileri içeren ücretsiz eğitim ve kaynaklar sunmaktadır:

- Belirtilen şartları karşılayan bakım çalışanlarına, ücretsiz ve akredite mesleki düzeyde demans bakım eğitimi
- GP'ler (Aile Hekimi), hemşireler, eczacılar, psikologlar, uzmanlar, yardımcı sağlık personeli ve diğer ilgili meslek gruplarına yönelik, demansın değerlendirilmesi, teşhisi ve yönetimi konularında sürekli mesleki gelişim eğitimleri
- Gerektiğinde, yaşlı bakım hizmeti sağlayıcılarına yönelik yerinde eğitim, demans becerileri ve ortam denetimi dahil olmak üzere özel eğitim paketleri
- Demans bakım liderlerinin en iyi uygulamaları paylaşmasını ve yaygınlaştırmasını destekleyen, ayrıca kişisel bakım çalışanları için yerel liderlik kapasitesi oluşturmaya yönelik uygulama toplulukları ve ileri düzey eğitim fırsatları

- Yüz yüze eğitimleri desteklemek amacıyla geliştirilen kapsamlı bir çevrim içi eğitim portalı.

Yeni National Dementia Training and Education Standards Framework [Ulusal Demans Eğitim ve Öğretim Standartları Çerçevesi], farklı eğitim ortamlarında verilen demans eğitiminin temel öğrenme alanlarını ve beklenen sonuçları anlamaya yönelik kapsamlı bir rehber sunar.

Bu çerçeve, kullanıcıların demans eğitimi alanında yön bulmalarını kolaylaştırmak ve kendi öğrenme ihtiyaçlarına uygun yüksek kaliteli eğitim almalarını sağlamak amacıyla, erişilebilir ve tutarlı eğitim ve öğretim yollarını desteklemektedir.

Davranış değişikliklerinin yönetimine ilişkin ek eğitimler de sunulmaktadır. Ayrıca, belirli davranış değişiklikleri ve psikolojik semptomlara odaklanan, aynı zamanda davranışın arkasındaki kişiye öncelik veren en iyi uygulama yaklaşımlarını içeren Changed Behaviour Toolkit [Değişen Davranış Araç Kiti] de verilmektedir.

Eğitim, öğretim ve kaynaklar hakkında daha fazla bilgi için **1300 229 092** numaralı telefonu arayabilir veya dta.com.au internet adresini ziyaret edebilirsiniz

Demansla yaşayan bireyler ve onları destekleyen bakıcılar için geçici bakım hizmetlerinin geliştirilmesi

Bu program, demansla yaşayan bireylere bakım sağlayan bakıcıları ve ailelerini, demansa özgü geçici bakım hizmetlerine erişim yoluyla desteklemeyi amaçlamakta ve aşağıdaki alanlarda iyileştirmeler sağlamayı hedeflemektedir:

- Demansla yaşayan bireyler ve bakıcıları için geçici bakımın kalitesini ve hizmet deneyimini artırmak
- Bakıcıların refahını desteklemek
- Demanslı kişiler ve bakıcıları için etkili bakım planlaması ve ev ile geçici bakım merkezi arasındaki geçiş süreçlerini iyileştirmek.

Program tüm eyaletlerde ve bölgelerde uygulanmakta olup, aşağıda belirtilen alanlarda gelişmeyi hedeflemektedir:

- Bakıcıların eğitimi ve refahının güçlendirilmesi
- Demansla yaşayan bireyler için geçici bakım kalitesini ve deneyimi artırmaya yönelik yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesi
- Demanslı bireyler için daha etkili geçici bakım planlamasının sağlanması
- Yaşlı bakım hizmeti sağlayıcılarının, yüksek kaliteli ve demansa özel geçici bakım verebilme kapasitelerinin artırılması.

Bu program kapsamında, Tazmanya Üniversitesi, Dementia Support Australia iş birliğiyle, demansla yaşayan bireylerin ve bakıcılarının geçici dinlenme ihtiyaçlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olmak amacıyla, yaşlı bakım çalışanlarına özel eğitimler sunmaktadır.

Dementia Respite Education and Mentoring (DREAM) [Demansla Mücadele Eğitimi ve Mentorluk] projesi, yaşlı bakım hizmeti sağlayıcılarına Uygulama Topluluğu ve danışmanlık desteği sunarak, yaşlı bakımı eğitimine yenilikçi, yaratıcı ve esnek bir yaklaşım kazandırmaktadır.

Daha fazla bilgi için health.gov.au/our-work/improving-respite-care-for-people-living-with-dementia-and-their-carers internet adresini ziyaret edin.

National Aged Care Design Principles and Guidelines

Avustralya Hükümeti, 1 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla, yaşlı bakımevlerinde yaşayan bireylerin yaşam kalitesini artırmak amacıyla National Aged Care Design Principles and Guidelines [Ulusal Yaşlı Bakımı Tasarım İlkeleri ve Kılavuzlarını] yürürlüğe koymuştur.

Bu İlkeler ve Kılavuzlar, yaşlı bakımı sağlayıcılarını ve tasarım uzmanlarını daha ev hissi veren yaşam alanları oluşturmaya teşvik ederek, yaşlı bakımevlerinde yaşayan yaşlılara yardımcı olacaktır. Yaşlı insanlar, özellikle de demans hastası olanlar, ev hissi yaratan, dış mekana erişim ve toplumla bağlantı sağlayan iyi tasarlanmış konaklama yerlerinden faydalanacaktır.

Bu İlke ve Kılavuzlar, aşağıdaki yaşam ortamlarının oluşturulmasına katkı sağlayacaktır:

- Bireylerin sağlık ve refahını koruyan destekleyici alanlar
- Kimlik, saygınlık ve aidiyet duygusunu güçlendiren yaşam çevreleri
- Yaşlı bireylerin yaşlandıkça bağımsızlıklarını sürdürebilmelerine olanak tanıyan ortamlar.

Daha fazla bilgi için health.gov.au/our-work/improving-accommodation-in-residential-aged-care internet adresini ziyaret edin.

Daha fazla bilgi

Demansla yaşayan bireyleri, onların bakıcılarını ve ailelerini desteklemeye yönelik çalışmalarımız hakkında daha fazla bilgi edinmek için health.gov.au/dementia internet adresini ziyaret edebilirsiniz.

Yaşlı bakımını birlikte değiştirelim

Avustralya'daki yaşlı bireyler için daha iyi yaşlı bakım hizmetleri ve daha yüksek bir bakım standardı oluşturmak amacıyla yaşlılar, aileleri, bakıcılar ve yaşlı bakım sektörüyle yakın iş birliği içinde çalışmaktayız.

Bugüne kadar anketler, web seminerleri, çevrim içi çalıştaylar, danışma belgeleri ve yüz yüze etkinlikler aracılığıyla binlerce kişi bu reform sürecine katkıda bulunmuştur.

Yaşlı bakımı alanında yapılan değişikliklere katkıda bulunmak isteyen yaşlı bakım hizmeti sağlayıcıları ve çalışanları için birçok fırsat bulunmaktadır:

- Posta listemize katılın ve health.gov.au/aged-care-newsletter-subscribe internet adresini ziyaret ederek yaşıli bakım sektörünü etkileyen gelişmelerden düzenli olarak haberdar olun.
- AgedCareEngagement.health.gov.au/getinvolved internet adresinden Aged Care Engagement Hub'ı [Yaşlı Bakımı Katılım Merkezi] ziyaret edin ve en güncel danışma fırsatları ve elde edilen sonuçlar hakkında bilgi edinin.